

[Aksel Larsen.]

i lov om leje at vedligeholde alle boligernes installationer og så i øvrigt at sørge for eller bekoste boligens eller husets indvendige såvel som udvendige vedligeholdelse samt om vinteren at sørge for snerydning, grusning o. s. v., pligter, som vist normalt påhviler hus- og grundejere. En formildende omstændighed synes det at være, at der ikke skal betales indskud, men kun et depositum på størrelse med en måneds husleje. Dette har dog sin særlige forklaring, og den kommer senere. Normalt plejer lejerne ikke at betale vand efter måler, men i Lindø by er lejerne forpligtet til at aftage deres vand fra det omtalte Munkebo Forsyningsselskab A/S og betale det med 85 øre pr. m³, vistnok den højeste pris på vand, der betales nogetsteds i dette land.

Elektricitet er forsyningsselskabet ikke mellemhandler med, vistnok fordi Andels-selskabet Nordøstfyns Elforsyning frabad sig dette. Taksterne for elektriciteten synes rimelige, men det mærkelige er, at Ejendomsselskabet Lindø A/S, som har opført husene, på en besynderlig måde har sluttet kontrakt med lejerne, hvorved disse er blevet forpligtet til ikke blot at betale forbruget efter elforsynings tarif, men også 800 kr. for den ydre installation. Disse kontrakter var i øvrigt affattet således, at det for lejerne kun så ud, som om de skulle vælge mellem 4 forskellige former for køkkenopvarmning, men når de havde skrevet under, havde de samtidig forpligtet sig til at betale elforsyningen med 45 kr. årlig i 20 år for den ydre installation. Den underskrevne, for de fleste dødelige uforståelige, kontrakt herom forefandt kun i 1 eksemplar, som ejendomsselskabet tilegnede sig. Lejerne har således ingen genpart, og elforsyningen har først senere fået en fotokopi. Elforsyningen er i øvrigt blevet bragt i klemme derved, at lejerne ikke var klar over, at de skulle betale disse 45 kr. årlig i 20 år, altså i alt 800 kr. + renter, og derfor har nægtet at betale. Men nu kommer det mest bemærkelsesværdige ved hele sagen. Denne særkontrakt om elinstallationen er det eneste forhold, hvor lejerne har direkte kontakt med Ejendomsselskabet Lindø A/S, som har ladet husene bygge og har modtaget statslånene.

Ejendomsselskabet har som sagt de

samme aktionærer som Odense Stålskibsværft A/S, der ejer Lindøværftet. For hvert enkelt hus og hver enkelt lejlighed er der udfærdiget en regulær, individuel lejekontrakt, hvorved ejendoms-selskabet udlejer lejligheden eller huset til Odense Stålskibsværft A/S. Skibsværftet har dog ikke i sindet at opstille kræner i stuerne eller svejseapparater i køkkenerne. Det har derimod fremlejet hver enkelt lejlighed og hvert enkelt hus med forpligtelse som allerede nævnt. Det er således forståeligt, at man ikke kunne kræve indskud, men nøjedes med 1 måneds leje i depositum. Men værftet har fremlejet husene og lejlighederne som tjenesteboliger med den udtrykkelige klausul, at det lejede skal benyttes som tjenestebolig for fremlejetageren og dennes husstand, så længe fremlejetageren er ansat på Odense Stålskibsværft A/S. Det tilføjes, at hvis fremlejetageren træder ud af sit tjenesteforhold til Odense Stålskibsværft A/S, kan han opsiges til fraflytning med 3 måneders varsel. Huslejen og andre pligtige ydelser betales ikke, men fradrages i lønningsposen på værftet. Hvis ikke dette er stavnsbånd i en ny og utiltalende udgave, ved jeg ikke, hvad man skal kalde det. En gang flyttet ind i Lindø-husene er arbejderne faktisk forpligtet til at arbejde på værftet og undgå at blive fyret, for der findes ikke andre muligheder for industriarbejdere dér på egnen, og med de forhold, der hersker i dette land, er det en meget vanskelig sag at skaffe sig en anden bolig.

Jeg tillader mig at spørge boligministeren, om man, dengang man traf beslutning om at yde Odense Stålskibsværft A/S et lån til boligbyggeri på 20 mill. kr., var vidende om, at der var sådanne planer med husene. Jeg vil gerne vide, om boligministeren har godkendt dette system, hvorefter boliger opført med statsstøtte forvandles til tjenesteboliger. Jeg vil gerne vide, om dette — hvis det overhovedet er lovligt — stemmer overens med boligministeriets praksis i øvrigt. Og jeg vil spørge, om ikke boligministeren anser disse forhold for så sociale og stridende mod ret og billighed, at han vil tage skridt til at få dem ændret.

Det er formentlig Ejendomsselskabet Lindø A/S, der har modtaget statslånet, og muligvis har dette selskab fået typen på